

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Balatongyörök
Község Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	9
Célok	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	27
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	38
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	41
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	47
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	51
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	52
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	53
1. A HEP IT részletei	53
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	53
Jövőképünk	54
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	55
3. Megvalósítás	58
3.1 A megvalósítás előkészítése	58
3.2 A megvalósítás folyamata	58
3.3 Monitoring és visszacsatolás	60
3.4 Nyilvánosság	61
3.6 Érvényesülés, módosítás	62
4. Elfogadás módja és dátuma	63

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Balatongyörök Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Fekvés, elhelyezkedés

Balatongyörök a Balaton északi partján, Keszthelytől 10 km-re keletre fekszik, a Keszthelyi- és a Szigligeti-öböl által határolt földnyúlványon. Délről a Balaton, míg északról a Keszthelyi-hegység dombjai határolják. Területe 3759 hektár, ebből mindössze 237 hektár a belterület, község további nagy részét képezi a külterületként nyilvántartott, nyaralókkal sűrűn telepített Pap-hegy és Bece-hegy. A község nagy területéhez – a Balaton-parti nádasok és az erdőterület is megnöveli ezt a számot – és viszonylag alacsony lélekszáma miatt a népsűrűség 27 fő/km², ami a szomszédos településekhez képest nagy eltérést mutat (Gyenesdiás 188 fő/km², Vonyarcvashegy 148 fő/km²). Gyenesdiás és Vonyarcvashegy lakott részei szinte összeérnek, ellenben Balatongyörököt egy pár kilométeres még beépítetlen útszakasz választja el Vonyarcvashegytől. A 71-es számú, másodrendű főút keresztben szeli át a községet, az északi Balaton-part településeivel és Keszthellyel köti össze a falut. Régebben nagy problémát jelentett a kisebb forgalmú főútcáról a nagyobb forgalmú főútra való kifordulás, a 2013-ban átadott körforgalom azonban nagyban javított a közlekedési problémákon. Balatongyörök és Keszthely között az autóbussz közlekedés jó, a járatok sűrűn járnak. Tapolca szintén jól megközelíthető távolsági járatokkal. A Balatonszentgyörgy – Keszthely – Tapolca vasútvonal is keresztülfut a községen, a település két vasútmegállóhelyel (Balatongyörök és Becehegy) is rendelkezik. Balatongyöröknek hajó kikötője is van, nyári időszakban rendszeres hajójárat indul Keszthelyre, valamint Balatonmárfiafürdő, Szigliget és Badacsonyi érintésével Fonyódra.

Története

Balatongyörök a Keszthelyi- és a Szigligeti-öböl által határolt földnyúlványon helyezkedik el. A terület az őskor óta lakott volt. A kőkorszakból kőbalta, a Kr.e. III. századból rézfejsze került elő. A Kr.u. III. századból származó római telep és fürdő maradványait tárták fel a Balaton-parttól pár

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

száz méterre a Szépkilátó tövében. A keleti gótok leszármazottjaiból álló keresztények a kora középkorban először a római romokra építkeztek, majd a település központja nyugatra tolódott. Első írásos említése 1121-ből való. Nevét valószínűleg Szigliget urának, II. Atyusz bánnak Gyürk nevű fiáról kapta. A török időkön viszonylagos épségben vészelte át. 1696-ban Meszes Györök néven említik, mert az itt élők a halászat mellett elsősorban a mészégetéssel foglalkoztak. 1734-től a falu Festetics Kristóf tulajdonába került.

A falu életében gyökeres változást a 20. század eleje hozott. Megjelentek az első fürdővendégek, megépült a falut átszelő vasút (1902), strandfürdőt építettek (1907). Meszes Györök nevét Balatongyörökre változtatták. A strandhoz szükséges területet Festetics (II.) Tasziló gróf adta át a györökieknek tulajdonjoga megtartása mellett. Az 1910-es években parkosították a strand területét. Az akkor ültetett platánsor ma is dísz a strandnak. A település nagy ütemű fejlődése azonban csak a két világháború között indult meg, amikor vasút- és hajóállomás, strand és önálló plébánia épült. Ekkor épült ki a villasor, illetve az akkor Számvevőszék üdülője is, a későbbi Kastély Hotel, mai Erzsébet szálló. A fürdőtelepet 1920-ban üdülőhellyé nyilvánították. A hajdan egy Balaton-parti utcából álló településen a fürdőélet megindulása miatt megkezdődtek az építkezések, kialakult a villasor, új utcák születtek. 1990-ben a település megkapta az Európa-falu Prix d'Honneur tiszteletdíját, majd 2015-ben az Entente Florale Europe nemzetközi virágos falvak és városok versenyén Magyarországot képviselve arany diplomát szerzett. A település 1974-ben elvesztette jogi önállóságát, Vonyarcvashegyi központtal létrehozták Vonyarcvashegy, Balatongyörök és Gyenesdiás települések közös tanácsát Vonyarcvashegy Nagyközségi Közös Tanács néven, ami a későbbiekben sok ellentétet szült a települések lakosai közt. Balatongyörök 1989-ben nyerte vissza közigazgatási függetlenségét. 2013-tól a Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzatával közösen üzemeltet önkormányzati hivatalt Balatongyörök, így településünkön kirendeltség működik aljegyzővel.

Földrajzi környezet, éghajlat

Maga a tó jelentős hatással van környezete mikroklímájára. A Balaton víztömege a 2-3 kilométeres parti sávban érezteti kedvező éghajlati hatását, mérsékli a nyár elején és az ősz végén az éjszakai lehűlést. A hegyek pedig az északi szelektől védik a déli lejtőket. A víztükör visszaveri a ráeső napfény jelentős részét, emiatt az északi part déli hegyoldalai kiváló szőlőtermő területekké váltak, amit már a rómaiak is felismertek. A tó sekély vizét a nap könnyen átmelegíti, ezért a víz nyári maximális hőmérséklete 28-29 fok is lehet. A napos órák száma évente átlagosan 1900 körül mozog. Nyaranta átlagban 60 olyan nap van, amikor a hőmérséklet eléri vagy meghaladja a 25 °C-t. A legmelegebb hónapok a június, július és augusztus. A legnaposabb hónap a június. A legkevesebb csapadék augusztusban és szeptemberben hullik, átlagosan hat-hat esős nappal.

Településkép

A község utcái portalanítottak, a közmű- és telefonhálózat, ill. a kábeltelevízió rendszere kiépült. A környék egyik leghangulatosabb, legcsaládiasabb strandját találja itt a fürdőzni vágyó vendég. Az elmúlt években több lúdós partszakaszt is kialakított az önkormányzat a strandon, játszótérrel újítottak fel, cseréltek ki, sétányt burkoltak, kabinsort frissítettek, új szolgáltatásokat – animációt, egyéb strandi játékokat – vezettek be. Mindezek a kisgyermekes családok kedvelt üdülőhelyévé teszik Balatongyörököt.

Gazdaság

Balatongyörök lakói a 20. század elejéig alapvetően a halászatból, szőlőtermesztésből és mészégetésből éltek. A balatoni idegenforgalom elindulása az 1900-as évek elején azonban jelentősen megváltoztatta nem csak a falu utcaképét – nyaralók, üdülők építése –, hanem az itt élők megélhetési lehetőségeit is. Egy-egy család bevételeinek egyre nagyobb részét tette ki az üdültetésből származó összeg.

Az 1960-as években Balatongyörökön jól működő és jövedelmező TSZ működött, ahol a földművelésen kívül kőbányával és boreladással is foglalkoztak. Azonban a karmacsi és zalaszántói TSZ-

hez való csatolása után egyre csökkentek a bevételek, a fiatalok nagy számban hagyták el a falut. 1992-ben a TSZ feloszlása, illetve az 1993-tól földosztás után a falu lakóinak nagy része jutott földterülethez, vagy kapta vissza régi családi birtokát. Azonban mezőgazdasági termelést nem folytattak a területek zömén, hanem építési ingatlanként értékesítették azokat.

Míg a két világháború között több iparos is dolgozott a településen, addig mára jellemzően a turisztikai kiszolgáló szolgáltatások terén találhatunk vállalkozókat: fodrászt, kozmetikust, masszörzt, pedikűröst. Balatongyörökön az első vendéglő 1907-ben épült, majd a 20-as 30-as években több kifőzde is működött mellette nyaranta. Az 1950-es években fénykorukat élték a kis üzletek, a központi ABC az 1970-es években épült, ma a Georgikon Coop Zrt. tulajdonában van. Nyáron több kisebb, szezonális ABC is gondoskodik a megnövekedett lakosságszám kiszolgálásáról.

Az 1990-es évekre egyre több étterem és kisebb üzlet nyitotta meg kapuit, melyek közül azóta több is bezárt az 1990-es évek második fele óta tapasztalható csökkenő idegenforgalom és csökkenő külföldi vendégszám miatt.

Szintén ugyanebben az időben több keszthelyi üzem is bezárta kapuit, így többen munkahely nélkül maradtak. Ez még inkább arra ösztönözte az embereket, hogy az idegenforgalomból próbáljanak megélni. Sok külföldi is vásárolt házat a településen, akik szintén bekapcsolódtak a nyaraltatásba, ezzel is konkurenciát teremtve a helyieknek.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	1 053	bázis év
2017	1 057	100,38%
2018	1 060	100,28%
2019	1 106	104,34%
2020	1 195	108,05%
2021	1 246	104,27%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

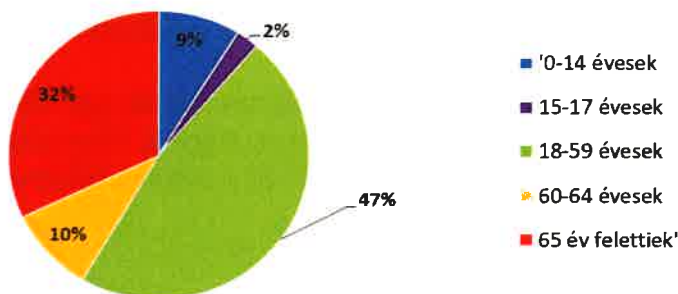
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	690	696	1386	49,78%	50,22%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			18	1,30%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	61	58	119	4,40%	4,18%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	17	19	36	1,23%	1,37%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	325	313	638	23,45%	22,58%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	66	55	121	4,76%	3,97%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	221	251	472	15,95%	18,11%

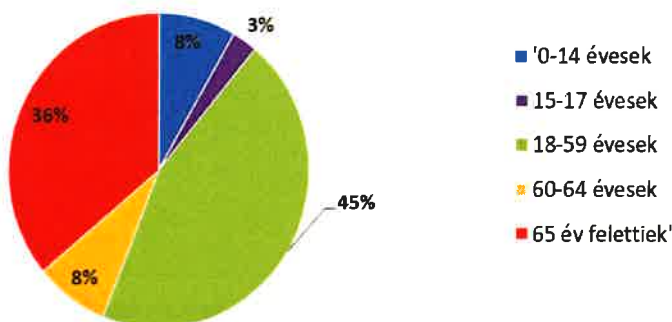
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség kor szerinti megoszlása is jól mutatja, hogy az itt élők fele a munkaképes korú korosztályba tartozik, vagyis 18-59 éves, illetve 60-64 éves közötti, azonban a lakosság több mint egyharmada 65 éven felüli. Ez köszönhető annak is, hogy sokan választják nyugdíjas korukra lakóhelyként Balatongyörököt, és sok egykor Balatongyörökről elszármazott fiatal tér vissza idős korára a településre. A 14 év alatti gyerekek alig 10 %-át teszik ki a település lakóinak, és csak 2-3 % körül van a középiskolások száma. A fenti adatok a nemek közt csaknem egyenlően oszlanak meg, a 65 éven felülieknél már pár százalékkal magasabb a nők száma.

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

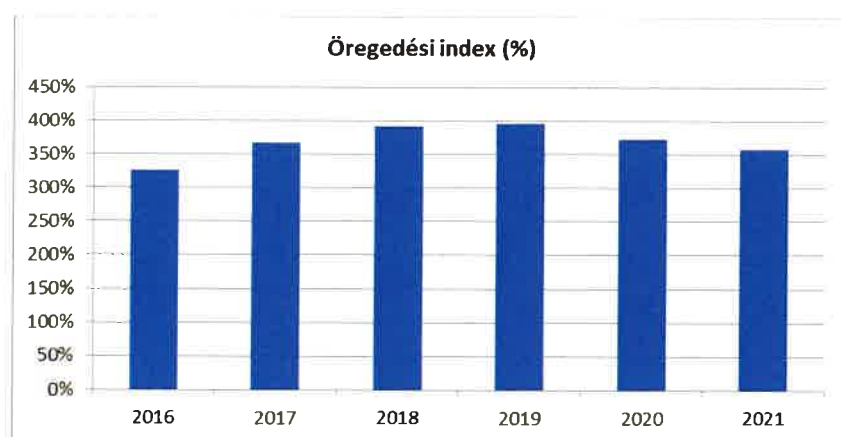
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

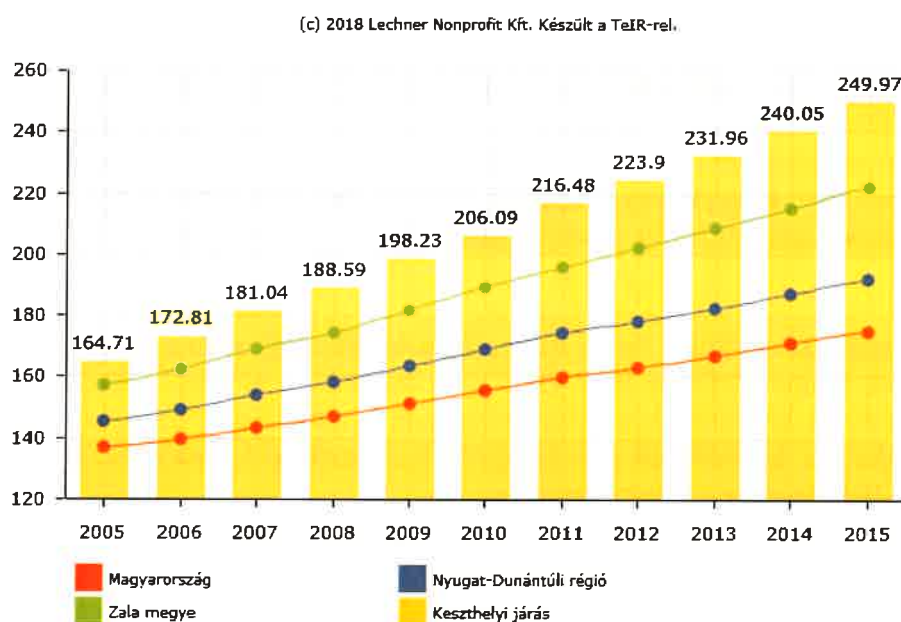
3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	431	132	326,52%
2017	444	121	366,94%
2018	462	118	391,53%
2019	472	119	396,64%
2020	496	133	372,93%
2021	508	142	357,75%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index is jól érzékelteti azt a folyamatot, hogy Balatongyörök előregedő település, a Keszthelyi járás települései az országos, de még a Zala vármegyei szintnél is rosszabb mutatókkal rendelkeznek. Az öregedési index magas százalékszámja jelzi, hogy az önkormányzatnak fokozottan oda kell figyelnie és törődnie az idősekkel.

Forrás: TeIR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	20,26
2017	34,12
2018	22,67
2019	43,40
2020	80,83
2021	17,21

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlások egyenlege azt mutatja, hogy az odavándorlás és az elvándorlás jellemzően egy-két évet eltekintve, egyensúlyban van. 2020-ban volt egy nagyobb kiugrás, ugyanis a pandémiás időszak alatt több eddigi nyaralótulajdonos költözött le állandó jelleggel Balatongyörökre, és végezte home office-ban innen a munkáját, vagy érezte úgy, hogy ezt a bizonytalan időszakot a vidéki nyaralójában kényelmesebben tudja eltölteni. A járvány elmúltával minden visszaállt az eredeti formába.

Balatongyörök ugyan vonzó település az idősebb korosztály és a kisgyermekes családok körében, azonban az idősek jellemzően azért hagyják el a települést, mert máshol jobb egészségügyi ellátást kapnak, a gyermekes családok esetében pedig a szülők nem találnak sok esetben munkahelyet a környéken.

A természetes szaporodás adatai is azt jelzik, hogy magasabb a halálozások száma Balatongyörökön, mint az élve születések száma. Tehát a 2018 óta kisebb mértékben növekvő lakosságszám nem a természetes szaporodásnak köszönhető, és jellemzően nem is a bevándorlásnak, hanem annak, hogy üdültulajdonosként a kedvező adózás és egyéb kedvezmények miatt (pl. ingyenes strandbelépő stb.) sokan állandó lakosként jelentkeznek be.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-4,82
2017	-4,74
2018	-13,23
2019	-7,39
2020	-11,30
2021	-15,57

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Demográfiai változások a foglalkoztatás növelése, a képzettség - és képességbeli hiányosságok orvoslása, a vállalkozások versenyképességének javítása csak a társadalmi szolidaritás megerősítésével, a társadalom megújuló képességének fejlesztésével és erőforrásainak bővítésével érhető el. Az a fontos, hogy Balatongyörökön megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén: a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és a közlekedési eszközök vonatkozásában, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, valamint a kulturális és társadalmi élet, sport és szórakozási lehetőségek területén is.

A fogyatékos személyek speciális segítséget igénylő emberek. Életük nem kevesebb, és nem több, egyszerűen más, másfajta emberi élet. A fogyatékos ember, a betegekhez, az idősekhez és a gyermekekhez hasonlóan segítségre szorul.

Az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény a települési önkormányzatok számára megteremti annak lehetőségét, hogy helyi esély-egyenlőségi programot fogadjon el. A települési esélyegyenlőségi program (a továbbiakban: Program), elemzi a Balatongyörökön élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat, kiemelt figyelmet fordítva a lakhatásra, oktatásra, egészségügyre, foglalkoztatásra, valamint a szociális helyzetre. A Program tartalmazza a célok megvalósításának forrás-igényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését is.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Balatongyörök település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedé-

seket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.) előírásaira.
- Balatongyörök Község Önkormányzat Képviselő-testületének 4/2015.(II.27.) önkormányzati rendelete a szociális ellátásokról és azok igénybevételéről
- Balatongyörök Község Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2020. (II.21.) egyes lakossági csoportok támogatásáról szóló önkormányzati rendelete
- Balatongyörök Község Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2022. (II.17.) önkormányzati rendelete a szociális célú helyi tüzelőanyag támogatás helyi szabályairól

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A Településfejlesztési Koncepció (TFK) a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő, önkormányzati dokumentum. A TFK a település jövőbeni alakítását, fejlesztését tartalmazza, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe.

Megalapozza és meghatározza a település fenntartható fejlődését:

- az életszínvonal növekedését,
- az életminőség javulását,
- a közösség gyarapodását
- a település hagyományait,
- a rendelkezésre álló kulturális, térbeli, táji adottságait felhasználva és nem kihasználva.

A dokumentum a döntési mechanizmus működtetéséhez szolgál útmutatóul, segítséget nyújt a település egyes érdekcsoportjai, valamint a különböző szakágak közötti érdekek koordinálásához. A TFK feladata hosszú távú fejlesztési irányokat adni Balatongyörök számára.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mőtv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

- Balatongyörök fenti szempontokat szem előtt tartva Vonyarcvashegygel közösen működteti a Vonyarcvashegyi **Nyitnikék Óvodát**, melynek tagintézménye van Balatongyörökön.

- Társulási keretek között működik településünkön a Zalaszentő székelyű **Család- és Gyermekjóléti Szolgálat**. Az Országgyűlés 2015. július 6-i ülésén elfogadta az egyes szociális gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvényt, amely a társulás vonatkozásában módosítást eredményezett. 2016. január 01. napjától a család-és gyermekjóléti szolgálat biztosítására az a települési önkormányzat köteles, amely polgármesteri hivatal működött, vagy a közös önkormányzati hivatal székhelye a településen van. E szerint a család-és gyermekjóléti feladatok hatáskör címzettje, feladatellátási kötelezettséggel a közös önkormányzati hivatalok székhely települései. Ennek ellenére, a Társulási Tanács döntése értelmében a fenntartó önkormányzatok, köztük Balatongyörök is, mind anyagi hozzájárulásban, mind döntési jogkörben továbbra is teljes jogú tagjai a társulásnak. A Szolgálat feladata alapellátás keretében család- és gyermekjóléti szolgáltatás nyújtása.
- Gyenesdiási központtal működő **gyermek háziiorvosi szolgálat** látja el heti egy délelőtti balatongyöröki rendelési idővel a településen élő gyermekeket. A vonyarcvashegyi **felöltt háziiorvosi szolgálat** látja el Balatongyörökön ezt a tevékenységet. Balatongyörökön a házi orvos heti három délelőtti tart rendelt. A **védőnői szolgálat** központja szintén Vonyarcvashegyen van.
- A kszthelyi központú **Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ** gondoskodik a **házi segítségnyújtásról**, valamint nem kötelező feladatként a jelzőrendszeres házi segítségnyújtásról. Ez utóbbi kettő ellátásról feladatellátási szerződés alapján gondoskodik az önkormányzat.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok a Belügyminisztérium által kiadott „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ” 1. számú melléklete tartalmazza. Az útmutató melléklete meghatározza az egységesen rendelkezésre álló statisztikai mutatókat a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez, illetve meghatározza azok forrását is. Az útmutató a mutatók forrásaként az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszert (továbbiakban: TeIR) jelöli meg. A TeIR web alapú informatikai rendszer, melynek szolgáltatásai az interneten keresztül érhetők el. Az országos, területi (regionális, kiemelt térségi, megyei, kistérségi) és települési szervezetek a TeIR egységes adatbázisához az alkalmazási rendszeren keresztül csatlakoznak. A TeIR adatbázisa általában 2021. évig tartalmazza az adatokat ez azonban az egyes területenként eltérő lehet. A TeIR adatbázisa mellett szükséges volt felhasználni más forrásokat is.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Balatongyörök szerencsés helyzetben van, mélyszegénységben az Önkormányzat tudomása szerint senki sem él. Akik nem rendelkeznek állandó munkahellyel, azok számára is viszonylag biztos és állandó munkalehetőség a nyári, szezonális állások betöltése az idegenforgalomban. Sokan foglalkoznak szálláskiadással, nyári kereskedelmi vállalkozások üzemeltetésével. Az Önkormányzat is alkalmaz munkavállalókat szezonális jelleggel a strandon. Balatongyörökön roma lakosok nincsenek.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	40,86	43,41
2017	39,63	41,02
2018	42,02	41,33
2019	40,62	38,54
2020	40,48	34,90
2021	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

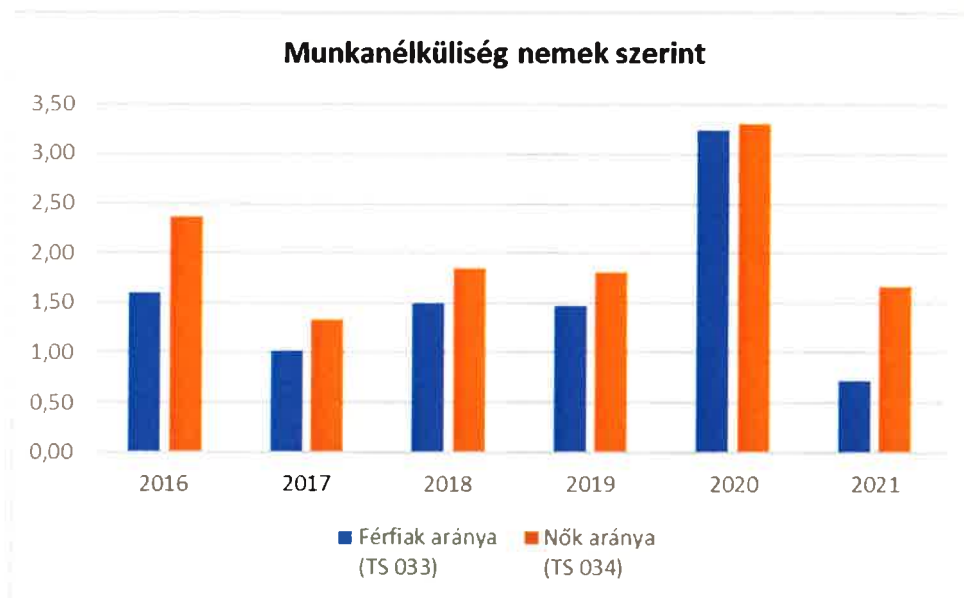
A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Az álláskeresők száma 2016 óta folyamatosan stagnál, gyakorlatilag 1-3% között mozog. Jelentősebb kiugrás 2020-ban volt, a pandémia évében, amikor a kényszerű leállások miatt az elmúlt évekénél többen kényszerültek munkanélküli ellátásra. 2017-ben 9 fő volt munka nélkül, ez 2020-ban felment 26 főre, majd a járvány lecsengésével 2021-ben visszaállt 10 főre. Megállapítható, hogy Balatongyörökön továbbra sem jelentős probléma a munkanélküliség. A tapasztalatok azt mutatják, hogy tavasztól őszig mindenki találhat magának állást, sokszor a munkaadók vannak rosszabb helyzetben, mert nem találnak a meghirdetett állásokra jelentkezőket. Az elmúlt években természetesen nálunk is többen kerestek állást külföldön.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	1,60	2,37	1,99%
2017	1,02	1,33	1,18%
2018	1,50	1,85	1,68%
2019	1,47	1,81	1,64%
2020	3,24	3,31	3,28%
2021	0,72	1,67	1,20%

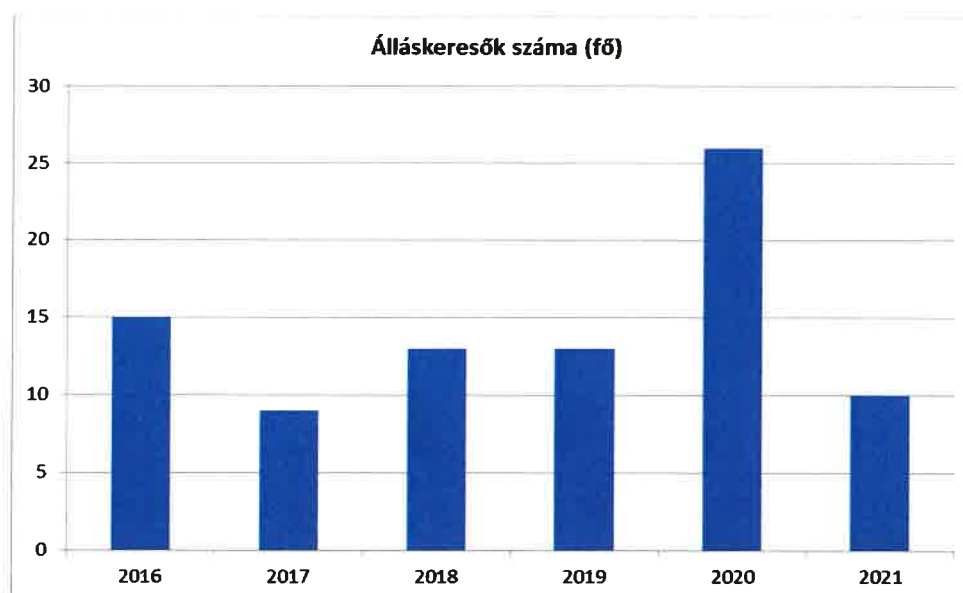
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő össze-sen	15	9	13	13	26	10
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	7,69%	3,85%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	2,00	1,00
	%	6,67%	0,00%	0,00%	0,00%	7,69%	10,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	3,00	0,00	0,00	2,00	5,00	0,00
	%	20,00%	0,00%	0,00%	15,38%	19,23%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	6,67%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	2,00	1,00	0,00	0,00	3,00	1,00
	%	13,33%	11,11%	0,00%	0,00%	11,54%	10,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	2,00	1,00	0,00	1,00	2,00	3,00
	%	13,33%	11,11%	0,00%	7,69%	7,69%	30,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	0,00	5,00	3,00	5,00	3,00
	%	0,00%	0,00%	38,46%	23,08%	19,23%	30,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	1,00	1,00	1,00	3,00	0,00
	%	0,00%	11,11%	7,69%	7,69%	11,54%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	0,00	1,00	1,00	2,00	0,00
	%	6,67%	0,00%	7,69%	7,69%	7,69%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	5,00	6,00	6,00	4,00	3,00	2,00
	%	33,33%	66,67%	46,15%	30,77%	11,54%	20,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresők nagy része 40 év feletti, a pályakezdő munkanélküli fiatalok száma évenként 1-1 fő körül alakul, számuk nem jelentős.

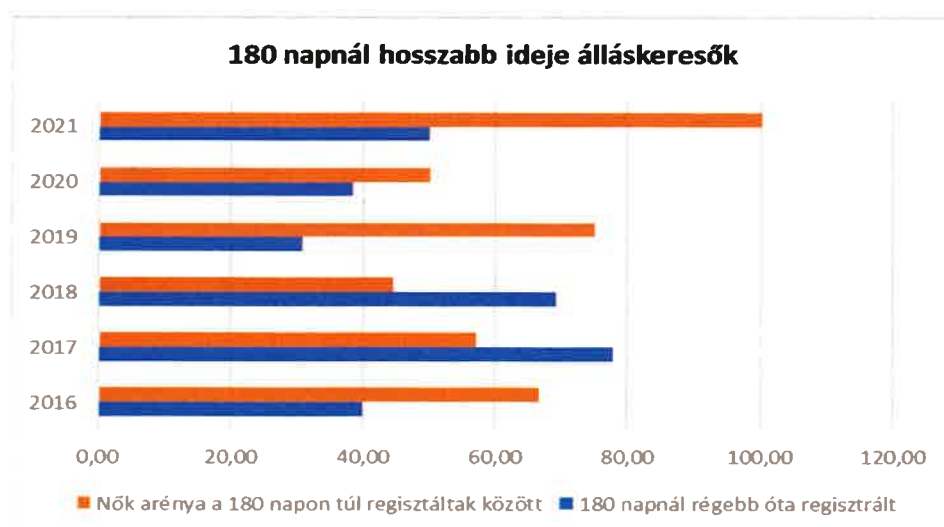

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	40,00	66,67
2017	77,78	57,14
2018	69,23	44,44
2019	30,77	75,00
2020	38,46	50,00
2021	50,00	100,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek aránya 40%-ról (2016) 50%-ra (2021) emelkedett, és 2021-ben az összes (10 fő) tartós munkanélküli a nők közül került ki (5 fő).

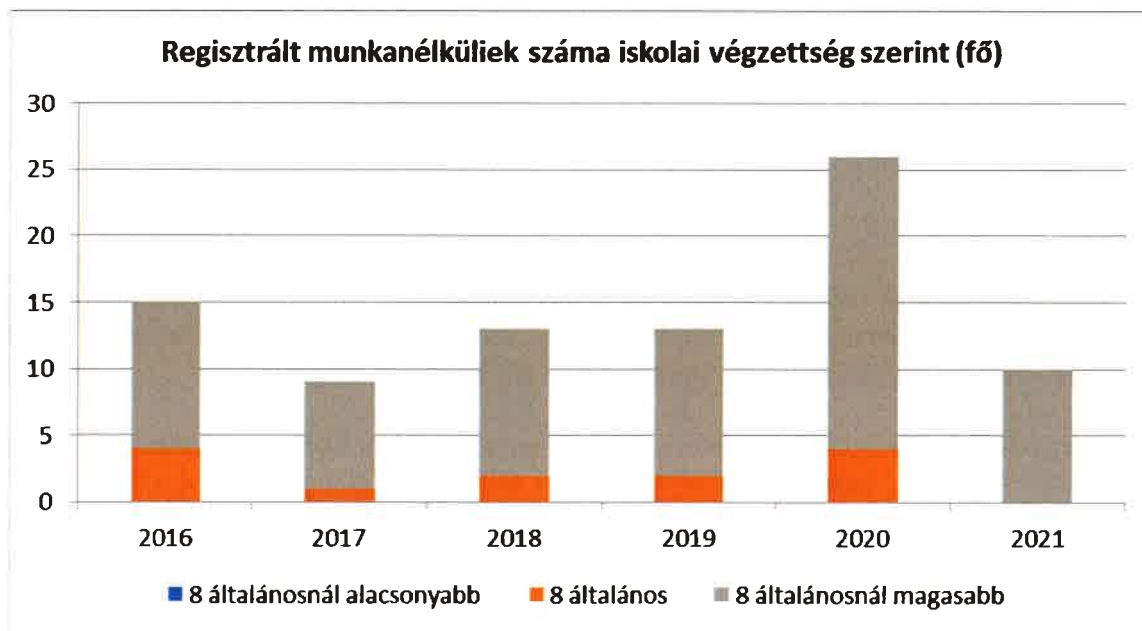

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Az álláskeresőik között nincs 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű. A csak 8 általánost végzetekhez képest magasabb a 8 általánosnál magasabb végzettséggel rendelkezők aránya – 2021-ben 100% volt.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	15	0	0,00%	4	26,67%	11	73,33%
2017	9	0	0,00%	1	11,11%	8	88,89%
2018	13	0	0,00%	2	15,38%	11	84,62%
2019	13	0	0,00%	2	15,38%	11	84,62%
2020	26	0	0,00%	4	15,38%	22	84,62%
2021	10	0	0,00%	0	0,00%	10	100,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

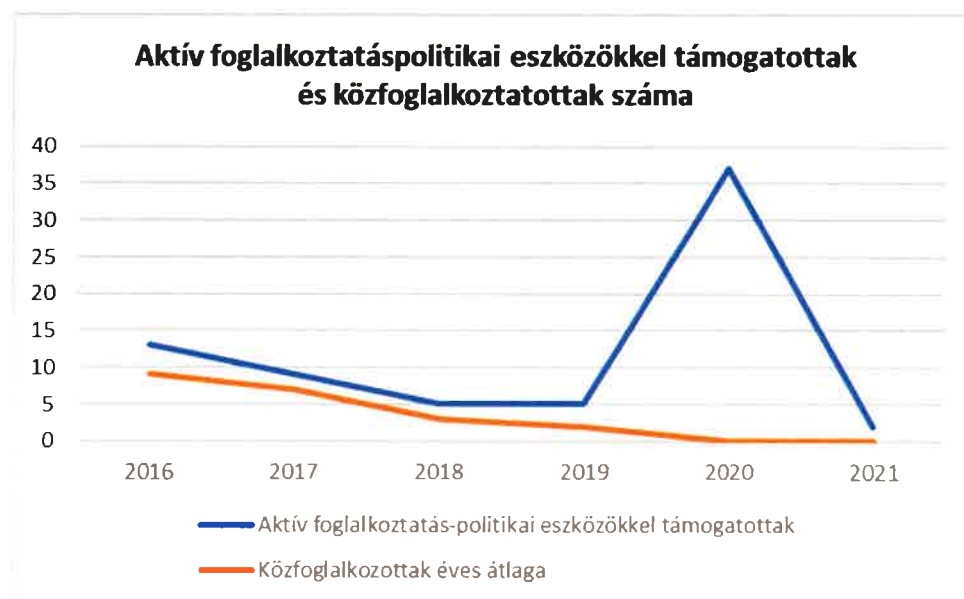
c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Közfoglalkoztatottak száma nullára csökkent 2020-tól. Tapasztalataink alapján Balatongyörökön a közmunka nem volt népszerű az álláskeresőik körében, nehéz volt helyben embert találni. A közfoglalkoztatásban bevált helyi lakosok közül többen kerültek át állandó önkormányzati állományba.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	13	9
2017	9	7
2018	5	3
2019	5	2
2020	37	0
2021	2	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A térségben megfelelő a tömegközlekedés, vasúton és autóbusszal is könnyen elérhetők a közeli városok – Keszthely, Hévíz, Tapolca – és a vármegyei székhely, Zalaegerszeg. A közúton való megközelítése is jó az említett városoknak, a település a 71-es számú főút mellett fekszik. A térségre jellemzőek a turisztikai beruházások, a kereskedelem és a szolgáltatások is felszívják a plusz munkaerőt.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A pályakezdő álláskereső száma évente 1-1 fő Balatongyörökön. A nyári diákmunka program keretében rendszeresen foglalkoztat az önkormányzat diákmunkásokat. De itt is nehéz helyi fiatalt találni, általában a környező településekről érkezik a diákok nagyobb része.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	15	1
2017	9	0
2018	13	0
2019	13	1
2020	26	1
2021	10	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A munkaerő-piaci integrációt térségünkben a Zala Vármegyei Kormányhivatal Keszthelyi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya koordinálja. Jelenleg Keszthelyen a felnőttképzésre a Zalaegerszegi SzC Keszthelyi Asbóth Sándor Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium ad lehetőséget több formában. Távfoktatás formájában több magán oktatási cég is hirdet felnőttek részére szakképesítést nyújtó, térítési díjas tanfolyamokat.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Településünkön nincs tudomásunk mélyszegénységben élőkről és romákról.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az Önkormányzatnak nincs információja a foglalkoztatás terén hátrányos megkülönböztetésre.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Az önkormányzat közművelődési intézménye, a Bertha Bulcsu Művelődési Ház és Könyvtár rendszeresen szervez digitális, informatikai tanfolyamokat, melyeken bárki térítésmentesen részt vehet. A művelődési házban nyilvános Digitális Jólét Program (DJP) Pont található, ahol ingyenesen használható számítógépek és internetelérés biztosított.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

2016-hoz képest (15 fő) csökkent a nyilvántartott állás keresők száma, ami 2021-ben 10 fő volt. 53-ról 20%-ra csökkent az állás keresési ellátásban részesülők száma, ami 2021-ben mindössze 2 fő volt. A nyilvántartott állás keresők 80 %-a nem állás keresési ellátásban részesült 2021-ben, hanem egyéb ellátásban – szociális támogatás (2 fő), foglalkoztatást helyettesítő támogatás (2 fő), illetve ellátásban részesült (4 fő).

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	15	3,06%	8	53,33%
2017	9	1,83%	8	88,89%
2018	13	2,71%	9	69,23%
2019	13	2,52%	5	38,46%
2020	26	4,59%	8	30,77%
2021	10	1,68%	2	20,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

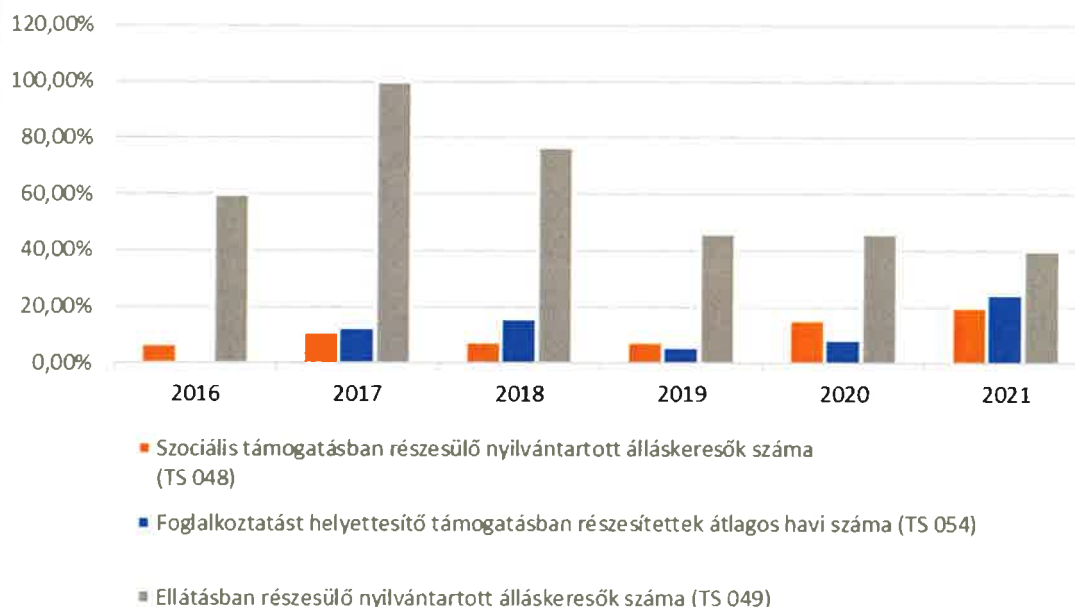

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	1	6,67%	0	0,00%	9	60,00%
2017	1	11,11%	1	12,78%	9	100,00%
2018	1	7,69%	2	15,77%	10	76,92%
2019	1	7,69%	1	5,77%	6	46,15%
2020	4	15,38%	2	8,65%	12	46,15%
2021	2	20,00%	2	24,70%	4	40,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

**Passzív foglalkoztatás-politikai eszközkel támogatottak száma a
15-64 év közötti népesség arányában II. (%)**

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	1
2018	1
2019	1
2020	1
2021	1

Forrás: TeIR, KSH

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők száma évek óta változatlan, átlagban egy fő.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 la- kásra (TS 078)	1-2 szo- bás laká- sok ará- nya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt laká- sok aránya (TS 074)	A közüemi ivó- vízvezeték- hálózatba bekapcsolt la- kások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	544	8	14,71	22,79	89,15	90,99
2017	546	3	5,49	22,71	92,31	93,77
2018	555	9	16,22	22,52	92,25	95,32
2019	590	35	59,32	22,88	89,83	95,25
2020	615	25	40,65	22,11	87,48	95,12
2021	625	10	16,00	21,76	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Balatongyörök Község Önkormányzata nem rendelkezik bérlakás állománnyal.

b) szociális lakhatás

Szociális alapon bérbe adható lakások nincsenek a településen.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Növekvő tendencia, hogy az addig csupán nyaralónak használt házakat alakítanak át állandó lakhatásra. Ezek a házak komfortosak, minden igényt kielégítenek.

e) lakhatást segítő támogatások

Az önkormányzat települési támogatást nyújt a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez. Valamint szociális célú fűtéstámogatással – tűzifával – segíti az arra rászorulókat.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	0
2017	n.a.	325
2018	n.a.	398
2019	n.a.	335
2020	n.a.	398
2021	n.a.	346

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Hivatalos adatunk nincs családok eladósodottságáról az elmúlt években.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása*

Balatongyörökre jellemző, hogy magas a külterületi – Felsőhegy, Becehegy, Pap-hegy – ingatlanok száma, azonban ezek nagy része nem lakóingatlanként, hanem gazdasági épületként van nyilvántartva. A valamikori szőlőhegyek boros pincéi helyett az 1970-es évektől egyre több nyaraló épült ezeken a részeken. A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés a község belterületén biztosított. A csatornahálózat nagyrészt kiépített, a közvilágítás biztosított, a közösségi közlekedés a települést átszelő 71-es főúton rendszeresen elérhető, illetve a település vasútállomással is rendelkezik. Külterületeken a csatornahálózat, a gázszolgáltatás nem megoldott, a közvilágítás nagyrészt biztosított. A régi, keskeny utak felújítása, aszfaltozása az elmúlt időszakban részben megtörtént. A 71. főút mellett csak részben vezet járda, a felsőcsetényi részen lakók nagy problémája a hiányzó járdaszakasz.

Minden korosztály, gyermekek, idősek, valamint a fogyatékkal élők számára fontos lenne az utak, járdák állapotának javítására és akadálymentesítése. Új járdák és utak építése. Valamint a balesetmentes közlekedést biztosítása érdekében a 71-es főút és az Eötvös utca csatlakozásánál egy új közlekedési csomópont, körforgalom kiépítése.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);*

Településünkön telep, szegregátum nem található.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;*

Településünkön telep, szegregátum nem található.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.*

Településünkön telep, szegregátum, szegregációra hajlamos rész sem található.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés*

Balatongyörökön pályázati forrásból 2011-ben adták át a megújult orvosi rendelőt, amely tartalmaz egy felnőtt rendelőhelyiséget és külön egy gyermekek részére kialakított rendelőt is. Az épületben, külön szárnyban helyet kapott egy gyógyszerár is, melyet 2023-ig a gyenesdiási Szent

Ilona patika fiókgyógyszertáraként üzemeltetett. Azonban a vállalkozó 2023-tól nem üzemelteti tovább a gyógyszertárat, jelenleg új gyógyszerészt keres az önkormányzat a szolgáltatás biztosítására.

Az egészségügyi alapellátás a településen biztosított. Balatongyöröki székhelyű háziorvosi, gyermekorvosi szolgálat nincs, ezeket a szolgáltatásokat az önkormányzattal kötött szerződés alapján más körzetek orvosai látják el. Felnőttek részére hetente három alkalommal a vonyarcvashegyi központtal rendelkező háziorvosi szolgálat tart rendelőt Balatongyörökön. Gyermek részére a gyenesdiási székhelyű házi gyermekorvos rendelt hetente egy alkalommal Balatongyörökön. védőnői szolgálat szintén vonyarcvashegyi székhellyel rendelkezik, és védőnő jár ki Balatongyörökre. Azonban a régebben sikeresen működő, havi egy napot igénybe vevő védőnői tanácsadás szintén nem működik kielégítően az elmúlt években.

Fogászati alapellátás helyben nem biztosított, a körzeti ellátás Vonyarcvashegyen vehető igénybe. A fogászati ügyeleti ellátás Keszthelyen található. Az egészségügyi szakellátás Keszthelyen, illetve a vármegyeszékhelyen vehető igénybe.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szerve- zett házi- orvosi szol- gálatok szá- ma (TS 107)	Csak felnőttek részére szerve- zett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermek- orvosok által ellátott szolgál- atok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők szá- ma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	1	0	0,00
2017	0	0	0	1	13	2,54
2018	0	0	0	1	11	4,28
2019	0	0	0	1	13	5,00
2020	0	0	0	1	13	5,68
2021	0	0	0	1	8	6,34

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

- b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A koragyermekkor kötelező szűréseket a gyermekorvos, valamint a védőnő végzi intézményes körülmények között. A népegészségügyi szűrővizsgálatok a szükséges időközönként szervezett módon zajlanak.

- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Logopédiai és fejlesztőpedagógiai, gyógypedagógiai ellátás Keszthelyen érhető el.

- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az Önkormányzat által biztosított közétkeztetés során mind a gyermekek, mind az idősek ellátása során igyekeznek az egészséges táplálkozás követelményét változatos étrenddel biztosítani.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen sportegyesület nem működik, azonban az Önkormányzat a művelődési ház szervezésében több sportolási lehetőséget is biztosított az elmúlt években szakkör vagy foglalkozás keretében. Jelenleg a felnőttek számára szervezett szenior örömtánc népszerű, illetve a meridián torna. Gyermek részére aerobik-szakkört tart fent az önkormányzat, ahol az elmúlt 13 évben óvodás kortól 14 éves korig sportolhattak a gyermekek hetente három alkalommal. A Balaton-parton szabadtéri felnőtt fitnesz eszközök találhatók, melyeket bárki használhat. Rendezvényekhez kötődően több alkalommal is rendez a művelődési ház futball-tornát. Sajnos jó minőségű sportpályája nincs a településnek. Nyaranta a strandon sokan használják a strandröplabda pályát, a Balaton-parton futó kerékpárút népszerű a futók, kerékpárosok és a sétálni vágyók körében egyaránt. A strand remek alkalmat nyújt az egészséges úszás gyakorlásához.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat személyes gondoskodást nyújtó ellátásként továbbra is biztosítja a szociális étkeztetést, a házi segítségnyújtást, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, a családsegítést, a gyermekvédelmi és támogató szolgáltatást.

g) droprevenciós szolgáltatások;

Balatongyörök községben droprevenciót célzó szolgáltatások nem működnek. A gyermekek felvilágosítása az általános iskolákban előadások segítségével történik.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Balatongyörökön hátrányos megkülönböztetés e tekintetben sincs.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Azoknak az idős betegeknek az esetében, akiknél problémát okoz az orvosi ellátás igénybevétele, a házi orvos lakhelyükön keresi fel őket. Fogytékkal élők, idősek egészségügyi intézménybe történő szállításában igény esetén az Önkormányzat, illetve a balatongyöröki Polgárőr Egyesület segítséget nyújt.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Balatongyörökön nem működik népkonyha.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Balatongyörökön a Bertha Bulcsu Művelődési Ház és Könyvtár épülete biztosít terepet a közösségi élet rendezvényeinek, fórumainak. A SÓVÁR néven működő, Magyarországi Keresztyén Ifjúsági Egyesület balatongyöröki épülete a helyi hitélet egyik központja, ahol rendszeresen szerveznek gyerekeknek hittan és Tappancs foglalkozásokat, kirándulásokat.

A táblázatból úgy tűnik, mintha két közművelődési intézménye lenne Balatongyöröknek, de ez valójában a nyilvános könyvtár és a művelődési házat jelenti – mindkettőről két különböző statisztikát kell kitölteni.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	4 842	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Az idősebb korosztály aktívan részt vesz a közösségi életben, programok szervezésében. A civil szervezetek, egyesületek szintén bekapcsolódnak a közösség életébe, nem csak a köz érdekében kifejtett tevékenységükkel – pl. Györöki Hamutiprók Önkéntes Tűzoltó Egyesület –, hanem szórakoztató programok szervezésével is. A településen több külföldi ingatlanulajdonos is él, akiknek sikerült beilleszkedniük a közösség életébe, az Adventi forgatag elnevezésű programot pedig kifejezetten ők szorgalmazták, majd szervezték meg.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A civil szervezetek önkéntes munkájukkal hozzájárulnak a település fejlődéséhez. A Tűzoltó Egyesület és a Polgárőr Egyesület biztosítja a szabadtéri rendezvények rendjét. Mindkét egyesület kiemelten figyelmet fordít az idősekre, téli időszakban rendszeresen felkeresi a polgárőrök az egyedül élőket, segítenek kisebb munkákban. A SÓVÁR – Keresztyén Ifjak Egyesületének – balatongyöröki munkatársai rendszeresen szerveznek gyűjtőakciókat karitatív célból.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Balatongyörökön nincsen nyilvántartott nemzetiségi csoport.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Balatongyörökön több egyesület is működik: Balatongyöröki Turisztikai Egyesület, Balatongyöröki Honismereti Kör Egyesület, Balatongyöröki Polgárőr Egyesület, Györöki Hamutiprók Önkéntes Tűzoltó Egyesület, Balatongyöröki Horgász Egyesület, Becehegyért és Paphegyért Egyesület.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Balatongyörökön nincs roma lakosság, sem roma önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen a tartós, 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek számaránya az álláskereső 50%. Viszont számszerűen kevés, összesen 10 fő álláskereső volt 2021-ben, ennek a 50%-a, vagyis 5 fő volt tartós munkanélküli.	Munkaerőpiaci integrációt segítő szolgáltatások – digitális írástudás fejlesztése programokkal

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	690	696	1386	49,78%	50,22%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)	18			1,30%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	61	58	119	4,40%	4,18%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	17	19	36	1,23%	1,37%

Forrás: TelR, KSH Tstar

Balatongyörökön előregedő település, mindössze 11 % körül mozog a 0-17 éves korú lakosok aránya.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A védelembe vett kiskorú gyermekek száma 2019-re nullára csökkent, és ez az azóta eltelt években sem változott. A veszélyeztetett kiskorúak száma 2019-ben 4 főre emelkedett, majd visszaesett 1 főre. Jellemzően egy-egy család volt érintett az elmúlt években, majd amikor a gyermekek felnőttek, akkor kikerültek a statisztikából, illetve az ellátásból. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 2020-ban 1 fő, 2021-ben senki sem részesült.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	3	0
2017	2	0
2018	2	0
2019	0	4
2020	0	4
2021	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	0
2017	6
2018	6
2019	5
2020	1
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	0	1	1
2017	0	1	1
2018	0	1	1
2019	0	1	1
2020	0	1	1
2021	1	2	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A három vagy több gyermeket nevelő családok részesülnek ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésbe, erről az önkormányzatnak hivatalos nyilvántartása nincsen.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Az önkormányzatnak hivatalos nyilvántartása nincsen magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekekről.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Az önkormányzatnak hivatalos nyilvántartása nincsen ilyen gyermekekről.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön szegregált lakókörnyezetben élők gyermekek nincsenek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői szolgálat központja Vonyarcvashegyen van. Évekig sikeresen működött a gyermekorvosi rendelőben havi egy alkalommal a védőnői tanácsadás Balatongyörökön, de az elmúlt években ez a lehetőség szünetel, a szülők visszajelzései szerint pedig szükség lenne rá.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	0	30	-
2017	0	29	-
2018	0	29	-
2019	0	31	-
2020	0	28	-
2021	0	32	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A gyermekek részére biztosítandó gyermekorvosi ellátást a gyenesdiási gyermekorvos látja el megbízási szerződés alapján hetente egyszer. Ezt a számot eddig nem sikerült növelni az önkormányzat kérése ellenére sem, sőt 2022-ben a heti egy alkalom lecsökkent nullára, és a gyermekorvos kérésére a beteg gyermekeket Vonyarcvashegyre vagy Gyenesdiásra kell átvinni vizsgálatra.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Fenti szolgáltatások a Zala Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Keszthelyi Tagintézménye keretein belül, illetve a megyeszékhelyen érhetők el.

- a) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Balatongyörökön nem elérhetőek ilyen jellegű ellátások.

b) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Balatongyörökön nem található bölcsőde, a szomszédos települések intézményeit veszik igénybe az itt élő családok. Az önkormányzat sikeresen pályázott bölcsőde építésére, ezzel két mini csoport ellátására alkalmas új intézmény jön létre a tervek szerint 2024-re.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) gyermekvédelem;

Gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézmény a településen nincs.

d) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A krízishelyzetben lévő családok a gyermekjóléti szolgálat családgondozójához fordulhatnak, aki felvilágosítást tud adni a környéken működő átmeneti gondozást nyújtó intézményekről.

e) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Balatongyörökön a gyermekek részére aerobik szakkört tart fenn a helyi művelődési ház. Az iskolai tanév alatt hetente három alkalommal edzenek a gyerekek az óvodás korcsoporttól 14 éves korig. Sajnos a körülmények nem ideálisak a sporttevékenység folytatására, és más elhelyezési lehetőség nem megoldott. Szabadidős és szünidei programokat a helyi Művelődési Ház is szervez, általában egy-egy rendezvényhez kapcsolódóan, nem rendszeres jelleggel. A nyári szünetben a

közös fenntartású vonyarcvashegyi Eötvös Károly Általános Iskolában biztosított igény szerint a gyermekek nyári tábori ellátása.

f) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

A gyermekétkeztetés az iskolai tanév alatt minden gyermek számára elérhető. A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos és halmozottan hátrányos, valamint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek részére ingyenesen biztosítja, a többi gyermek részére biztosíthatja. Balatongyörök Község Önkormányzata a gyermekvédelem helyi szabályozásáról szóló 7/2018. (III. 26.) önkormányzati rendeletének 4. § (3) bekezdésében foglaltak szerint a szünidei gyermekétkeztetés keretében déli meleg főétkeztetést biztosít, vásárolt ételmezés formájában.

g) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Balatongyörök községben a gyermekek számára szervezett programok nem különböztetik meg a gyermekcsoportokat.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szolgáltatások nyújtásakor településünkön nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

i) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az Önkormányzat az újszülöttek szüleit egyszeri támogatásban részesíti.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai nevelés- sel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyerme- keken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	23	0	0,00
2017	23	0	0,00
2018	29	0	0,00
2019	29	0	0,00
2020	36	0	0,00
2021	35	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	0	0,00
2017	n.a.	0	0,00
2018	n.a.	0	0,00
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

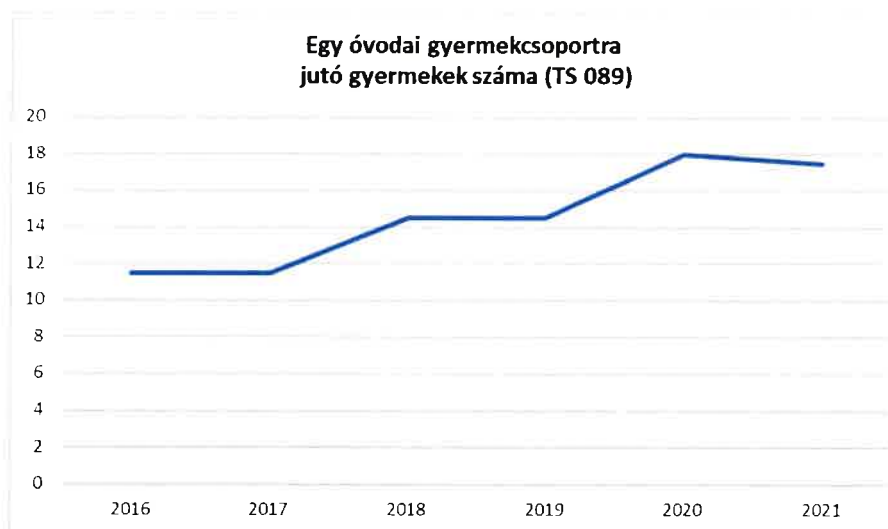
Az önkormányzatnak nincs tudomása Balatongyörökön hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű óvodás vagy általános vagy középiskolás gyermekről.

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A balatongyöröki óvoda tagóvodája a vonyarcvashegyi székhelyű Nyitnikék Óvodának, de sajnos az óvoda pszichológusi szakellátásából nem részesül kapacitásproblémák miatt, pedig az óvoda-pedagógusok és a szülők visszajelzései alapján erre nagy szükség lenne.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	2	40	1	23	0	0	12
2017	n.a.	2	40	1	23	0	0	12
2018	n.a.	2	40	1	29	0	0	15
2019	n.a.	2	40	1	29	0	0	15
2020	n.a.	2	40	1	36	0	0	18
2021	n.a.	2	40	1	35	0	0	18

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	0	0	0,00	0,00
2017	0	0	0	0,00	0,00
2018	0	0	0	0,00	0,00
2019	0	0	0	0,00	0,00
2020	0	0	0	0,00	0,00
2021	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Nincs hátrányos megkülönböztetés az oktatás területén.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;
- e)

Balatongyörökön általános iskola már 1977 óta nem létezik, az általános iskolás korú gyerekek nagy része a vonyarcvashegyi Eötvös Károly Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény falai közt tanulnak, vagy kisebb részben Gyenesdiáson, illetve Keszthelyen tanulnak.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A családok számára jelentős kedvezmény, hogy az elsőől a nyolcadik évfolyamig, továbbá a nemzetiségi nevelés-oktatásban és a gyógypedagógiai nevelés-oktatásban az állam biztosítja, hogy a tanuló számára a tankönyvek térítésmentesen álljanak rendelkezésre.

A gyermekek étkezés térítési díjánál is jelentős kedvezmény, hogy azt ingyenesen kell biztosítani a bölcsődében, mini bölcsődében, óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, tartósan beteg vagy fogyatékos, illetve olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek, illetve három vagy több gyermeket nevelő családban él. Szintén ingyenes az intézményi étkeztetés, ha a gyermek olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjárulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy nevelésbe vették.

Az 1-8 évfolyam nappali rendszerű képzésben részt vevő azon gyermek részére, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy nevelésbe vették, vagy fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el, szintén ingyenes a gyermekétkeztetés. 50 %-os normatív kedvezményt kap az 1-8 évfolyamon felül, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, három vagy több gyermeket nevelő családban él.

Óvodakezdési támogatás

Balatongyörök Község Önkormányzata évi egy alkalommal óvodakezdési támogatásban részesíti a Balatongyörökön tárgyév január 1-jén lakóhellyel rendelkező és ténylegesen, életvitelszerűen Balatongyörökön tartózkodó szülői felügyeletet gyakorló szülőt vagy családbafogadó gyámot, akinek a gyermeke a balatongyöröki óvodába jár. Az óvodakezdési támogatás összege első alkalommal, a kiscsoportba lépéskor 20 ezer forint gyermekenként, az ezt követő években 10 ezer forint gyermekenként.

Iskolakezdési támogatás

Az Önkormányzat évi egy alkalommal iskolakezdési támogatásban részesíti Balatongyörök községben lakóhellyel rendelkező és ténylegesen, életvitelszerűen Balatongyörökön tartózkodó alap, közép- és felsőfokú tanintézet nappali tagozatán tanuló gyermek eltartóját, illetőleg nagykorú személy esetében a nagykorú személyt. Az iskolakezdési támogatás összege az első évfolyamba lépéskor (általános iskola 1. osztály, középfokú tanintézmény 9. évfolyam, valamint a felsőfokú

oktatás első évfolyama) 30 ezer forint gyermekenként, az ezt követő évfolyamokon 20 ezer forint gyermekenként.

Bursa ösztöndíj

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjrendszer az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételét támogatja. A pályázati forrásokat Balatongyörök Község Önkormányzata kiegészíti azon pályázók esetében, akiket a települési önkormányzat támogat. A Bursa ösztöndíj összege 2022. évben megemelésre került, 2021-ben 15.000 Ft volt, 2022-ben 25.000 Ft.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerek-házát rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	6
2017	n.a.	n.a.	n.a.	2
2018	n.a.	n.a.	n.a.	2
2019	n.a.	n.a.	n.a.	2
2020	n.a.	n.a.	n.a.	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A házi gyermekorvos csak Gyenesdiáson és Vonyarcvashegyen rendel.	A gyermekorvosi rendelési alkalmakat újra bevezetni Györökön is. Lehetőség szerint heti 2 napra növelni.
Nincs bölcsőde.	Bölcsőde építése.
A gyermekek sportolási lehetőségeihez nincs megfelelő hely.	A feltételeknek megfelelő tornaszoba, illetve sportlétesítmény kialakítása pályázati források segítségével.
Az óvoda elhelyezése nem megfelelő.	Új óvodaépület építése.
Nincs bölcsőde helyben.	Bölcsőde kialakítása.
Nem elérhető az óvodában a pszichológiai tanácsadás.	Pszichológiai tanácsadás a györöki óvodában.
A védőnő nem tart tanácsadást Balatongyörökön.	Újra indítani legalább havi egy alkalommal a védőnői tanácsadást Balatongyörökön.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők és a férfiak körében közel hasonló a foglalkoztatottak aránya, az emberek jellemzően az idegenforgalom, a vendéglátás és a szolgáltatások területén helyezkednek el, ahol férfi és női munkavállalót egyaránt keresnek. A munkanélküliség ráta Balatongyörökön alacsony, de többen vannak munkanélküliek a nők között, és a tartósan, 180 napnál régebben álláskereső 100%-a nő, de így is mindössze 5 főről van szó 2021-ben, ami elég alacsony szám.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	1,6	2,37	1,99%
2017	1,02	1,33	1,18%
2018	1,5	1,85	1,68%
2019	1,47	1,81	1,64%
2020	3,24	3,31	3,28%
2021	0,72	1,67	1,20%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

**5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott
álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)**

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált mun- kanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskereső- kön belül (TS 058)
	%	%
2016	40	66,67
2017	77,78	57,14
2018	69,23	44,44
2019	30,77	75
2020	38,46	50
2021	50	100

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláske- resők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő ál- láskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	15	1
2017	9	0
2018	13	0
2019	13	1
2020	26	1
2021	10	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Jelenleg Keszthelyen a felnőttképzésre a Zalaegerszegi SzC Keszthelyi Asbóth Sándor Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium ad lehetőséget több formában. Távoktatás formájában több magán oktatási cég is hirdet felnőttek részére szakképesítést nyújtó, térítési díjas tanfolyamokat.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A településen nem jellemző a nők kirívóan alacsony iskolai végzettsége, munkanélküliségük nem jelentős. A településen a nyaralóépületek magas száma miatt folyamatosan szükség van alacsonyabb végzettséget igénylő munkák elvégzésére – takarítás, kertgondozás. Az önkormányzat nyáron rendszeresen vesz fel a strand üzemeltetéshez munkavállalókat. A szálláskiadás, a kereskedelem és vendéglátás szezonálisan szintén lehetőséget teremt az alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatására.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Az önkormányzat nem rendelkezik ilyen jellegű adatokkal.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkavállalását megnehezítheti a 0-3 éves korú gyermekek intézményes ellátásának hiánya, bölcsőde, családi napközi, családi gyermekfelügyelet, házi gyermekfelügyelet a településen nem elérhető. A szomszédos településeken ezek a szolgáltatások elérhetőek, és a kicsi távolságok miatt ezzel a lehetőséggel pár család él is. Több családban a nagyszülőkre támaszkodnak. Az óvodai ellátás a gyermek 2,5 éves korától vehető igénybe. Azok a nők, akik a gyermek 2,5 éves kora előtt szeretnék munkát vállalni, családi segítség hiányában ezt nem tudják megoldani. A településen az atipikus munkavégzési formák nem elterjedtek, de a lehetőség nyitva áll. Az önkormányzatnál is van lehetőség a részmunkaidős foglalkoztatásra.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	0	30	-
2017	0	29	-
2018	0	29	-
2019	0	31	-
2020	0	28	-
2021	0	32	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat tevékenységi körében realizálódik elsősorban, a védőnői szolgáltatás vonyarcvashegyi székhellyel megoldott.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Az önkormányzatnak nincs erről adata.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásokról a település családgondozója tud információt adni az érdekelteknek.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Balatongyörökön a nők hasonló szerepet töltenek be a közéletben, mint a férfiak. Több intézmény – a művelődési ház, az óvoda, a Tourinform Iroda – vezetője szintén nő. Több helyi civil szervezet elnöke szintén a nők közül kerül ki.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A kismamák sokszor magányosak, és bezártság érzésük van, ezekkel helyben baba-mama programok szervezésével igyekeznek segíteni a művelődési ház.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák Nincs bölcsőde helyben.	fejlesztési lehetőségek Bölcsőde kialakítása.
Nők, kismamák bezártság érzése, magányossága.	Baba-mama programok szervezése.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	431	132	326,52%
2017	444	121	366,94%
2018	462	118	391,53%
2019	472	119	396,64%
2020	496	133	372,93%
2021	508	142	357,75%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

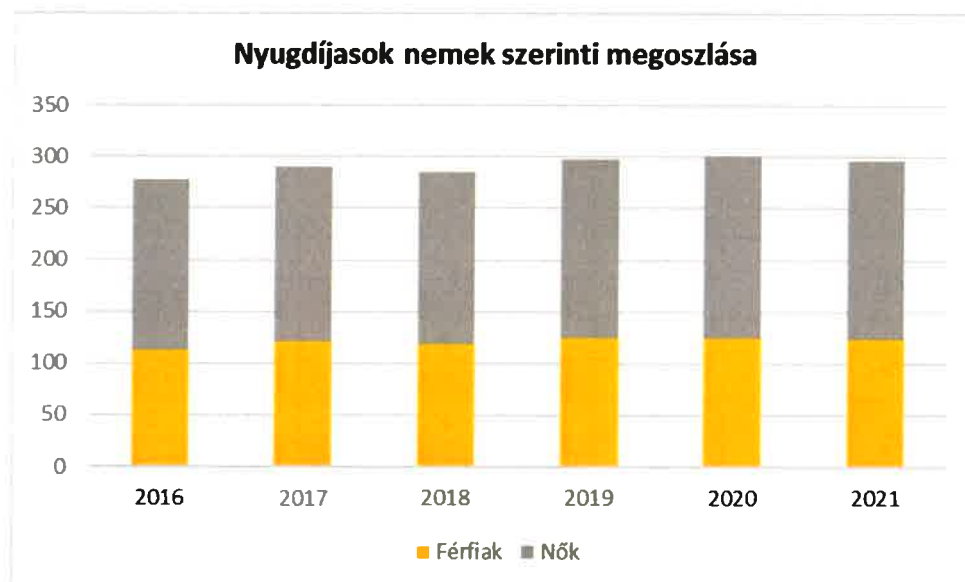
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	112	166	278
2017	121	169	290
2018	118	167	285
2019	125	173	298
2020	124	178	302
2021	123	174	297

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjasok száma minimálisan nőtt 2016 óta. A táblázat adataiból jól látszik, hogy sokkal több nő található a nyugdíjasok közt, mint férfi. Ennek az egyik oka valószínűleg az, hogy az elmúlt évtizedekben több nő is kihasználta azt a lehetőséget, hogy negyven év után elmehetett nyugdíjba.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	3	0	98	152	0	6	0
2017	3	0	105	155	0	5	0
2018	3	0	102	155	0	6	0
2019	2	0	111	161	0	7	0
2020	3	0	110	165	0	7	0
2021	4	0	108	161	0	6	0

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A település idegenforgalmi adottságaiból adódóan a nyugdíjasok keresetkiegészítés céljából szálláskiadással foglalkoznak, férfiaknál jellemző a kertgondozás, fűnyírás. Többen vállalnak nyári munkát az önkormányzatnál, a strandon.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	15	9	13	13	26	10
41-45 év (TS 042)	Fő	2	1	0	1	2	3
	%	13,33%	11,11%	0,00%	7,69%	7,69%	30,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0	0	5	3	5	3
	%	0,00%	0,00%	38,46%	23,08%	19,23%	30,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	1	1	1	3	0
	%	0,00%	11,11%	7,69%	7,69%	11,54%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	0	1	1	2	0
	%	6,67%	0,00%	7,69%	7,69%	7,69%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	5	6	6	4	3	2
	%	33,33%	66,67%	46,15%	30,77%	11,54%	20,00%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősorok, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A művelődési ház keretein belül működik a Társas-kör, mely jellemzően a nyugdíjas korosztályt foglalja magában. A kéthetente megrendezésre kerülő ötórai teákon és előadásokon kívül rendszeresen szerveznek közös kirándulásokat és filmvetítéseket is. Az idősorok számára a művelődési házban több ismeretterjesztő előadás is a rendelkezésükre áll, rendszeresen szervez az intézmény idősorok számára digitális kompetenciát fejlesztő képzéseket. A kézműves szakkörök a kreatív tevékenységekbe való bekapcsolódás lehetőségét biztosítják.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Balatongyörökön is megfigyelhető az az országos tendencia, hogy az 50 év feletti elhelyezkedési esélyei korlátozottak.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Településünk közintézményei csak részben akadálymentesítettek, az idős vagy mozgásukban korlátozott lakosoknak problémát jelenthet ezen intézmények megközelítése (önkormányzati hivatal épülete, művelődési ház és könyvtár). Kevés a járda, azok is rossz minőségűek (Kossuth utca, Csont Ferenc utca). Rossz minőségű a helyi utak többsége, felújításra, újra aszfaltozásra szorul. A 71-es főút melletti gyalogos közlekedés életveszélyes, hiányzik a járda. A 71-es főút és a Szépkilátó közötti gyalogos forgalom balesetveszélyes, a főúton való átkelés biztonságosan nem megoldott.

- a) az idősorok egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

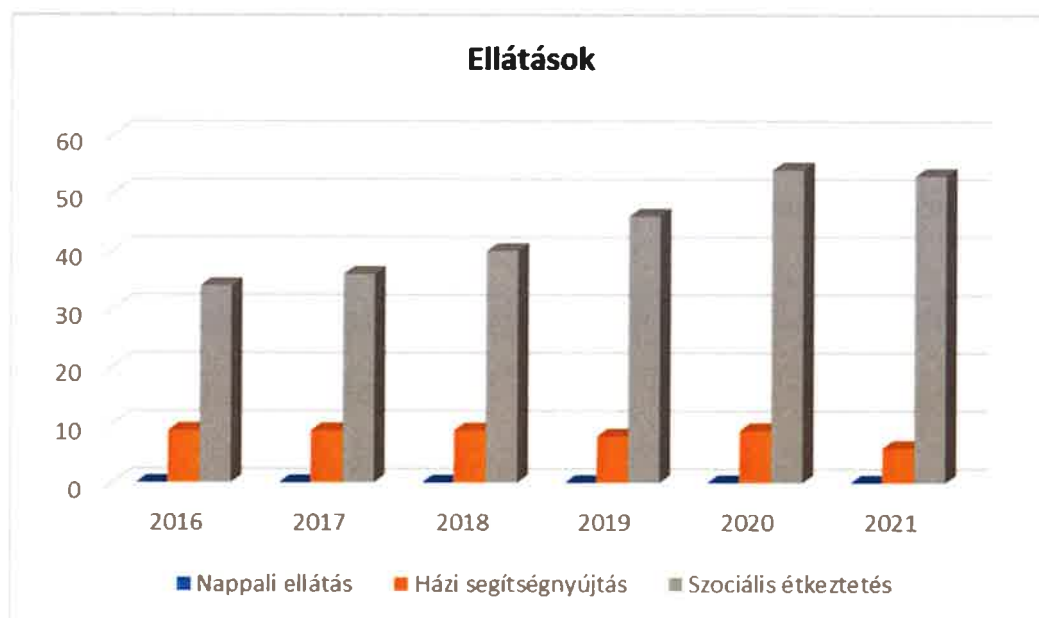
Az egészségügyi alapellátás a településen teljeskörűen biztosított, azonban a szociális alapszolgáltatások közül csak az étkeztetés, a családsegítés, illetve a házi segítségnyújtás érhető el. Nappali ellátás igénybevételére Balatongyörökön nem nyílik lehetőség, de tervben van egy idősorok napközi-

ziotthonának létesítése. A házi segítségnyújtásban az ellátottaknak a körét növelni lehetne hatékonyabb tájékoztatással.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	431	0	9	34
2017	444	0	9	36
2018	462	0	9	40
2019	472	0	8	46
2020	496	0	9	54
2021	508	0	6	53

Forrás: TeIR, KSH Tstai

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A Művelődési Ház kifejezetten az idősök érdeklődési körének megfelelő programokat is szervez. A művelődési ház földszinti nagyterme akadály nélkül megközelíthető.

A könyvtár folyamatosan bővülő könyvállományával biztosít lehetőséget a művelődésre, szórakozásra. Mivel a könyvtár emeleten helyezkedik el, ezért problémát okoz annak megközelítése. 2015-ben könyvtárban bevezettük az idősök, illetve betegek részére a „Házhoz visszük a könyvet.” szolgáltatást. Lehetőség van a telefonon vagy e-mail-ben egyeztetett könyvtári könyvek házhoz szállítására, ezt a lehetőséget az idősök és betegek közül páran rendszeresen igénybe veszik.

b) idősök informatikai jártassága;

Az idősök részére rendszeresen szervez informatikai tanfolyamot a művelődési ház, de lehetőség van személyes segítségnyújtás, tanácsadás igénybevételére az idősök számára informatikai problémák esetén. Az intézményben található nyilvános számítógépek az idősök részére is elérhetőek. 2018 óta a Bertha Bulcsu Művelődési Házban és Könyvtárban Digitális Jólét Program Pont üzemel.

c) a generációk közötti programok.

A művelődési ház közösségi programjain a különböző generációk rendszeresen találkoznak – Idősek-napja, Falukarácsony. Azonban sok a magányos, idős ember, aki nem jár el programokra, nehezen megy közösségbe. Szeretnénk egy önkéntes programot elindítani, mely az idős, egyedül élő emberek szociális kapcsolatainak építését szolgálná szervezett keretek között.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősöket célzó programokat a településen jellemzően a Bertha Bulcsu Művelődési Ház és Könyvtár szervezi, az intézmény keretein belül működik a jellemzően nyugdíjasokból álló Társaskör. Civil kezdeményezésre jött létre szintén nyugdíjasok részvételével a Meridián-kör, amelynek tagjai minden reggel meridián tornán vesznek részt. A demencia elleni küzdelmet is segíti a szenior örömtánc foglalkozás, mely szintén a művelődési házban elérhető az idős korosztály számára.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A közintézmények csak részben vannak akadálymentesítve.	Pályázati források kutatásával a teljes akadálymentesítés megvalósítása.
Rossz minőségű és keskeny járdák – Kossuth utca, Csont Ferenc utca.	Pályázati források felhasználásával a meglévő járdák felújítása, fejlesztése.
Hiányzó járda a 71-es út mellett.	Új járda építése a 71-es út mellett (Füredi út).
Rossz állapotú helyi utak.	Meglévő utak felújítása, aszfaltozása.
A 71-es főúton való gyalogos átkelés balesetveszélyes a Szépkilátónál.	71-es főút és az Eötvös utca csatlakozásánál közlekedési csomópont, körforgalom kiépítése pályázati vagy állami források felhasználásával. Trafibox elhelyezése a 71-es főúton.
Sok a magányos, egyedül élő idős ember.	Idősök magányának csökkentése - önkéntes program indítása, a biztonságot garantáló segítségnyújtás jelzőrendszeres szolgáltatás terjesztése, idősök klubjához helyiség.
Jelenleg nincs működő gyógyszertár a településen.	Új vállalkozó keresése a gyógyszertár üzemeltetésére. Önkormányzat és a Balatongyöröki Polgárőr Egyesület segítsége a gyógyszerek beszerzésében.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	10	6	16
2017	12	7	19
2018	12	5	17
2019	12	4	16
2020	11	5	16
2021	10	5	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Még nem érkezett ilyen jellegű megkeresés az önkormányzathoz.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Balatongyörökön nincs specifikusan a fogyatékos munkavállalók munkavállalását segítő lehetőség.

c)

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az Önkormányzatnak nincs tudomása ilyen jellegű megkülönböztetésről.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Balatongyörökön a fogyatékos nappali ellátását biztosító intézmény nincs.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A településen fogyatékkal élő személyek igénybe tudják venni a szociális alapszolgáltatások közül az étkeztetést, a házi segítségnyújtást, a családsegítést.

A szakosított ellátási formák Keszthelyen, illetve a vármegyeszékhelyen vehetők igénybe.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A háziorvosi ellátás helyben elérhető, szakorvosi ellátások a járási székhelyen, Keszthelyen, illetve a vármegye székhelyen Zalaegerszegen elérhetők. Igény szerint a személyek szállításában előre egyeztetett módon az önkormányzat vagy a Balatongyöröki Polgárőr Egyesület tud segíteni. Gyógyszertár elérhető volt 2022-ig a településen az orvosi rendelés ideje alatt, jelenleg új vállalkozó keresése folyik, aki tovább üzemeltetné a most üresen álló gyógyszertárat.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Akadálymentesítés lehet az épített környezet tudatos kialakítása vagy átalakítása, például mozgásérülteknek egy lépcsőn való feljutás lehetővé tétele vagy látássérülteknek a tájékozódás biztosítása. Hallássérültek (hallókészüléket viselők) segítése kiépített indukciós hurok segítségével. Az informatikaterületén az Internet használatának elősegítése, ami lehetőséget ad az elektronikus közszolgáltatások használatára is. Az önkormányzati épületekben az ilyen jellegű komplex fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés nem megoldott. Az önkormányzati hivatalban csak a földszintre lehet bejutni rámpán, az információs és kommunikációs akadálymentesítés szintén megoldásra váró feladat. Az egészségházban az akadálymentesítést teljeskörűen megoldották.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A település intézményeiben az információs és kommunikációs akadálymentesítés nem megoldott. A kulturális programokhoz történő fizikai hozzáférés részben megoldott, hiszen a programok nagy része a Művelődési Házban realizálódik, melynek földszinti része akadálymentesen megközelíthető, viszont a mellékhelyiségek használata már nem, és az emeleten elhelyezkedő könyvtár megközelítése is problémás. A település strandján a fogyatékkal élő személyek számára akadálymentes vízbejáró eszköz segítségével megoldott a lehetőség az úszás, a vízben való tartózkodás elősegítésére. A strandbejárat 2014-ben szintén úgy épült újjá, hogy az akadálymentes bejutást lehetővé tegye, a strandon akadálymentesített mosdók és öltözők találhatók. A többi fejlesztési cél esetében az önkormányzat folyamatosan nyomon követi a pályázati lehetőségeket. Önállóan, saját forrásból nem, vagy csak kisebb egységekben lehetséges ezek megvalósítása.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A munkahelyek akadálymentesítése döntő többségükben nem megoldott.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Balatongyörökön a Keszthelyre közlekedő helyközi járatok tekintetében nem megoldott az akadálymentesítés. A településen csak két utcában található járda, ott sem megoldott az akadálymentesítés. A közutak többsége rossz állapotú, sok a kátyú, keskenyek az utak. A 71-es főút és az Eötvös utca csatlakozási pontja balesetveszélyes, nehéz a lekanyarodás a főútról a falu irányába, illetve gyalogosok számára veszélyes az úttesten történő áthaladás. Az önkormányzat anyagi lehetőségei nem teszik lehetővé, hogy önállóan finanszírozza a közlekedési csomópont kiépítését, ezért folyamatos a pályázati lehetőségek nyomon követése.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye stb.);

Balatongyörökön nem állnak a fogyatékosok rendelkezésére ilyen jellegű szolgáltatások.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A településen eddig nem volt szükség hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások létrehozására.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Balatongyörökön nincs specifikusan a fogyatékossgal élők sajátos igényeit célzó program.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Balatongyörökön a fogyatékossgal élők pontos számáról nincs adat. Őket fokozottan érintő helyi szintű, problémáról nincs tudomás.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Hiányzik a középületek akadálymentesítése.	Pályázati források felkutatásával az épületek komplex akadálymentesítése
Kevés és nem akadálymentesített járda, rossz minőségű utak.	Pályázati források folyamatos keresése az utak, járdák állapotának javítására és akadálymentesítésének megoldására. Új járdák és utak építése.
A 71-es főúton való gyalogos átkelés balesetveszélyes a Szépkilátónál.	71-es főút és az Eötvös utca csatlakozásánál közlekedési csomópont, körforgalom kiépítése pályázati vagy állami források felhasználásával. Trafibox elhelyezése a 71-es főúton.
Nincs gyógyszertár helyben.	Új vállalkozó keresése a gyógyszertári szolgáltatás üzemeltetésére.
Kevés foglalkoztathatósági lehetőség.	Fogyatékkal élők számára foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Hiányzik a középületek akadálymentesítése.	Pályázati források kutatásával a komplex akadálymentesítés megvalósítására.
Rossz minőségű és keskeny járdák – Kossuth utca, Csont Ferenc utca.	Pályázati források felhasználásával a meglévő járdák felújítása, fejlesztése.
Hiányzó járda a 71-es út mellett.	Új járda építése a 71-es út mellett (Füredi út).
Rossz állapotú helyi utak.	Meglévő utak felújítása, aszfaltozása.
A 71-es főúton való gyalogos átkelés balesetveszélyes a Szépkilátónál.	71-es főút és az Eötvös utca csatlakozásánál közlekedési csomópont, körforgalom kiépítése pályázati vagy állami források felhasználásával. Trafibox elhelyezése a 71-es főúton.
Nincs bölcsőde helyben.	Bölcsőde építése.
Nincs gyógyszertár helyben.	Új vállalkozó keresése a gyógyszertári szolgáltatás üzemeltetésére.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Civil szervezetek Balatongyörökön, melyekkel az önkormányzat aktív kapcsolatot ápol, s melyek aktívan részt vesznek a közösség életében:

- Balatongyöröki Polgárőr Egyesület
- Györöki Hamutiprók Önkéntes Tűzoltó Egyesület
- Balatongyöröki Honismereti Kör Egyesület
- SÓVÁR Magyarországi Keresztyén Ifjúsági Egyesület
- Becehegyért és Paphegyért Egyesület
- Balatongyöröki Turisztikai Egyesület
- Balatongyöröki Horgász Egyesület

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Balatongyörök Község Önkormányzata jó kapcsolatot ápol a helyi egyházközséggel, az egyházi szereplőkkel.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Balatongyörök község közös önkormányzati hivatalt alkot Vonyarcvashegy községgel. 2014-től megállapodás keretében Vonyarcvashegygel közösen működteti a Vonyarcvashegyi Nyitnikék Óvodát, melynek egy tagintézménye van Balatongyörökön.

Gyenesdiási központtal működő gyermek háziorvosi szolgálat látja el heti egy délelőtt balatongyöröki rendelési idővel a településen élő gyermekeket. A vonyarcvashegyi felnőtt háziorvosi szolgálat látja el Balatongyörökön ezt a tevékenységet. Balatongyörökön a háziorvos heti három délelőtt tart rendelőt. A védőnői szolgálat központja szintén Vonyarcvashegyen van. A hétvégi orvosi ügyeletet a keszthelyi székhelyű Ügyelet Nonprofit Kft. látta el egészen eddig, melynek fenntartásához az önkormányzatok lakosságszám alapján járultak hozzá. Az ügyeleti rendszer országosan átalakulóban van. A keszthelyi központú Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ gondoskodik a házi segítségnyújtásról, valamint nem kötelező feladatként a jelzőrendszeres házi segítségnyújtásról. Ez utóbbi kettő ellátásról feladatellátási szerződés alapján gondoskodik az önkormányzat.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nincsen nemzetiségi önkormányzat Balatongyörökön.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Balatongyörök Község Önkormányzata támogatja a civil szervezetek működését. A Balatongyöröki Polgárőr Egyesület aktívan kiveszi a részét az idősök segítésében, a Györöki Hamutiprók Önkéntes Tűzoltó Egyesület szintén sokat segít ennek a korosztálynak. A kulturális programokat is szervező egyesületek sokat segítenek abban, hogy az itt élő és a betelepülő lakosok közös identitást tudjanak kialakítani, és minél több kapcsolódási pont alakuljon ki az itt élők között.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nincsenek adataink.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A HEP elkészítése során az önkormányzat adatokat kért a fenntartásában lévő intézményektől, az egészségügyi, szociális és gyermekjóléti szolgáltatóktól, helyben működő civil szervezetektől.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Balatongyörök Község Önkormányzat HEP fórum keretében vitatta meg a hátrányos helyzetű csoportokat érintő problémákat. Az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programja a balatongyöröki önkormányzati hivatalban ügyfélfogadási időben bármikor a lakosok rendelkezésére áll, valamint az önkormányzat honlapján közzétételre kerül. A község teljes lakosságának hozzáférése biztosított a tervezett esélyegyenlőségi folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mély-szegénységben élők	Magas a tartós, 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek számaránya.	Digitális írástudás fejlesztése programokkal.
Gyermekek	A házi gyermekorvos csak Gyenesdiáson és Vonyarcvashegyen rendel.	A gyermekorvosi rendelési alkalmakat újra bevezetni Győrökön is. Lehetőség szerint heti 2 napra növelni.
	Nincs megfelelő hely a sportoláshoz.	Sportszoba kialakítása, építése.
	Nincs bölcsőde.	Bölcsőde építése.
	Az óvodaépület elhelyezése nem megfelelő.	Új óvodaépület építése.
	Nem elérhető az óvodában a pszichológiai tanácsadás.	Pszichológiai tanácsadás a győri óvodában.
	A védőnő nem tart tanácsadást Balatongyőrökön.	Újra indítani min. havi egy alkalommal a védőnői tanácsadást Balatongyőrökön.
Idősek	Sok a magányos, egyedül élő idős ember.	Idősek magányának csökkentése - önkéntesek program indítása, a biztonságot garantáló segítségnyújtás jelzőrendszeres szolgáltatás terjesztése, idősek klubjához helyiség.
Nők	Nők, kismamák bezártság érzése, magányossága.	Baba-mama programok szervezése.
Fogyatékkal élők	Kevés foglalkoztathatósági lehetőség.	Fogyatékkal élők számára foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
Több célcsoportot érintő,	A közintézmények csak részben vannak akadálymentesítve.	A közintézmények komplex akadálymentesítése.

<i>településszintű megállapítás</i>	Rossz minőségű és keskeny járdák.	A meglévő járdák felújítása, fejlesztése.
	Hiányzó járda a 71-es út mellett.	Új járda építése a 71-es út mellett (Füredi út).
	Rossz állapotú helyi utak.	Meglévő utak felújítása, aszfaltozása. Új utak kialakítása.
	A 71-es főúton való gyalogos átkelés balesetveszélyes a Szépkilátónál.	71-es főút és az Eötvös utca csatlakozásánál közlekedési csomópont, körforgalom kiépítése. Trafibox elhelyezése a 71-es főúton.
	Jelenleg nincs működő gyógyszerár a településen.	Vállalkozót keresni a jelenleg bezárt gyógyszerár üzemeltetésére.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák számára a diszkrimináció mentes élet feltételei biztosítottak.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők számára a kitörési lehetőség biztosított legyen.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek szociokulturális különbségéből adódó hátrányok felszámolását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősekről való gondoskodás feltételeinek biztosítására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a hátrányos megkülönböztetés csökkentését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők egyenlő hozzáférésnek biztosítását a közszolgáltatásokhoz.

Célunk a polgáraink jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a társadalmi szolidaritást, tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiához	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Közüntézmények komplex akadálymentesítése.	A közüntézmények csak részben vannak akadálymentesítve.	Valamennyi közüntézmény elérhető legyen a fogyatékkal élők számára.	Településfejlesztési koncepció	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Intézmények felmérése Akadálymentesítési terv készítése Pályázati források felkutatása Akadálymentesítési tervek kivitelezése	polgármester	2028. 02. 10. (csütörtök)	Akadálymentesített közüntézmények - polgármesteri hivatal, művelődési ház és könyvtár.	Önkormányzat költségvetése, pályázati támogatás.	5 év	nem releváns
2	A 71-es főút és az Eötvös utca csatlakozásánál közlekedési csomópont, körforgalom kiépítése. Trafibox elhelyezése a 71-es főúton.	A 71-es főúton való gyalogos átkelés balesetveszélyes a Szépkilátónál.	A balesetmentes átjutás biztosítása a Szépkilátónál a 71-es főúton.	Településfejlesztési koncepció.	MNTFS 2030	Utrak, járdák felmérése Tervek készítése Pályázati források felkutatása. Megvalósítás	polgármester	2028. 02. 10. (csütörtök)	Elkészült körforgalom a 71-es főút és az Eötvös utca csatlakozásánál.	pályázati támogatás	5 év	nem releváns
3	A meglévő járdák felújítása, fejlesztése.	Járdák állapotnak javítása, akadálymentes közlekedés biztosítása.	Járdák állapotnak javítása, akadálymentes közlekedés biztosítása a 71-es főút mellett.	Balatongyörök gazdasági programja	MNTFS 2030	Helyzetfelmérés Tervek készítése Pályázati források keresése	polgármester	2028. 02. 10. (csütörtök)	felújított járdák hossza	pályázati források	5 év	nem releváns
4	Új járda építése a 71-es út mellett (Füredi út).	Hiányzó járda a 71-es út mellett.	Balesetmentes közlekedés biztosítása a 71-es főút mellett.	Balatongyörök gazdasági programja	MNTFS 2030	tervek készítése pályázati források keresése	polgármester	2028. 02. 10. (csütörtök)	megvalósult járdaszakasz	humán erőforrás pályázati források	5 év	nem releváns
5	Meglévő utak felújítása, aszfaltozása. Új utak kialakítása.	Rossz állapotú helyi utak.	Megfelelő közlekedési lehetőségek biztosítása, akadálymentes közlekedés.	Balatongyörök gazdasági programja	MNTFS 2030	tervek készítése pályázati források felkutatása	polgármester	2028. 02. 10. (csütörtök)	felújított, vagy megépített utak hossza	humán erőforrás anyagi források pályázati források	5 év	nem releváns
6	Vállalkozót keresni a jelenleg bezárt gyógyszertár üzemeltetésére.	Jelenleg nincs működő gyógyszer-tár a településen.	A gyógyszer-tári szolgáltatások biztosítása a helyben élők számára.	nem releváns	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	alkalmas gyógyszer-tári vállalkozók felkutatása	polgármester	2028. 02. 10. (csütörtök)	működő gyógyszer-tár	humán erőforrás anyagi források	5 év	nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Munkaerőpiaci	Magas a tartós, 180	A tartós munka-	Közüművelődési	MNTFS 2030	Igényfelmérés	művelődési	2028. 02. 10.	a tanfolyamon	humán erőforrás	5 év	nem releváns

	integrációt segítő szolgáltatások - digitális kompetenciák fejlesztése programokkal.	napnál ré-gebben regisztrált munkanélküliek számaránya.	nélküliek számának csökkentése a digitális kompetenciák fejlesztésével.	rendelet		Információ-nyújtás a digitális kompetenciát fejlesztő képzésekről. Képzések lebonyolítása	ház és könyvtár igazgatója	(csütörtök)	rész vettek száma	eszközök	
II. A gyermekek esélyegyenlősége											
1	Gyermekeket orvosos rendelési idejének növelése legalább heti egy vagy két napra.	A házi gyermekorvos 2022 óta csak Gyenesdiáson és Vonyarcvashegyen rendel. Balatongyörökön nem.	Gyermekek jobb orvosi ellátása a településen utazás nélkül.	Közigazgatási program	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Igényfelmérés Egyeztetés a gyermek háziorvossal. Új rendelési idő kialakítása.	polgármester	2028. 02. 10. (csütörtök)	Heti rendelési napok száma.	helyszín humán-erőforrás eszközök	Gyenesdiás és Vonyarcvashegy önkormányzataival együttműködve
2	A feltételeknek megfelelő sportszoba illetve sportlétesítmény kialakítása a gyermekek sportolásához.	Nincs megfelelő hely a beltéri sportoláshoz.	Gyermekek részére megfelelő sportolási lehetőségek kialakítása.	Településfejlesztési koncepció	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Tervek készítése Pályázati források felkutatása	polgármester	2028. 02. 10. (csütörtök)	Egy darab megépített sportlétesítmény.	pályázati források	nem releváns
3	Új óvodaépület építése	Az óvodaépület elhelyezése és minősége nem megfelelő.	Az óvoda elhelyezése kifejezetten erre a célra épített épületben.	Településfejlesztési koncepció	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Tervek készítése Pályázati források felkutatása, pályázatokon való részvétel	polgármester	2028. 02. 10. (csütörtök)	Egy darab felépített óvodaépület.	pályázati támogatások humán erőforrás	nem releváns
4	Bölcsőde építése	Nincs bölcsőde Balatongyörökön.	A nők munkaerőpiaci integrációjának segítése a bölcsődei szolgáltatások remtésével.	Településfejlesztési koncepció Gazdasági program	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Tervek készítése. Pályázati források felkutatása Megvalósítás	polgármester	2028. 02. 10. (csütörtök)	Felépített óvodaépület bölcsődével. Bölcsődébe beiratott gyermekek száma.	Bölcsődei gondozók. Önkormányzat költségvetése, pályázati források.	nem releváns
5	Pszichológiai tanácsadás a győri óvodában.	A balatongyőri óvodában nem elérhető a gyermekek részére a pszichológiai tanácsadás.	pszichológiai problémával küzdő gyermekek ellátása	nem releváns	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	felvenni a vonyarcvashegyi óvodával a kapcsolatot jelezni az igényt	polgármester	2028. 02. 10. (csütörtök)	pszichológiai tanácsadás óraszáma	humán erőforrás anyagi források	5 év
6	Havi egy alkalommal védőnői tanácsadást a Balatongyörökön	A védőnő nem tart tanácsadást a gyermekorvosi rendelőben Balatongyörökön.	védőnői tanácsadás igénybevétele havi rendszerességgel biztosítani az anyák részére	nem releváns	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	kapcsolatfelvétel a védőnővel	polgármester	2028. 02. 10. (csütörtök)	megvalósult havi tanácsadás	humán erőforrás	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége											
1	Baba-mama programok szervezése.	Nők, kismamák beértsége, magányossága.	Az otthon lévő, gyermekeket nevelő nők magányának enyhítése.	nem releváns	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	igényfelmérés programok szervezése	művelődési ház vezető	2028. 02. 10. (csütörtök)	programokon részt vettek száma	humán erőforrás anyagi források	nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége											
1	Idősek magányának	Sok a magányos és	idős emberek	nem releváns	Időügyi Nemzeti	Önkéntes program	polgármester	2028. 02. 10.	Önkéntesek száma	humán erőforrás	nem releváns

csökkentése önkéntes programokkal, klubhelyiség kialakításával és a jelzőrendszeres segítségnyújtás terjesztésével	egyedül élő idős ember.	magányának csökkentése	Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	indítása. A biztonságot garantáló segítségnyújtás jelzőrendszeres szolgáltatás terjesztése. Idősek klubjához helyiség.	(csütörtök)	jelzőrendszeres segítségnyújtásba belépők száma klubhelyiség	anyagi források helyiség	
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége								
1. Fogyatékkal élők számára foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.	Kevés a foglalkoztatási lehetőség a fogyatékkal élők számára.	A fogyatékkal élők bekapcsolása a munkaerőpiacra.	MNTFS 2030	igényfelmérés Keszthelyi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztállyal való kapcsolatfelvétel vállalkozókkal való kapcsolatfelvétel	polgármester	2028. 02. 10. (csütörtök)	elhelyezkedett fogyatékkal élők száma	humán erőforrás
			nem releváns	nem releváns			5 év	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

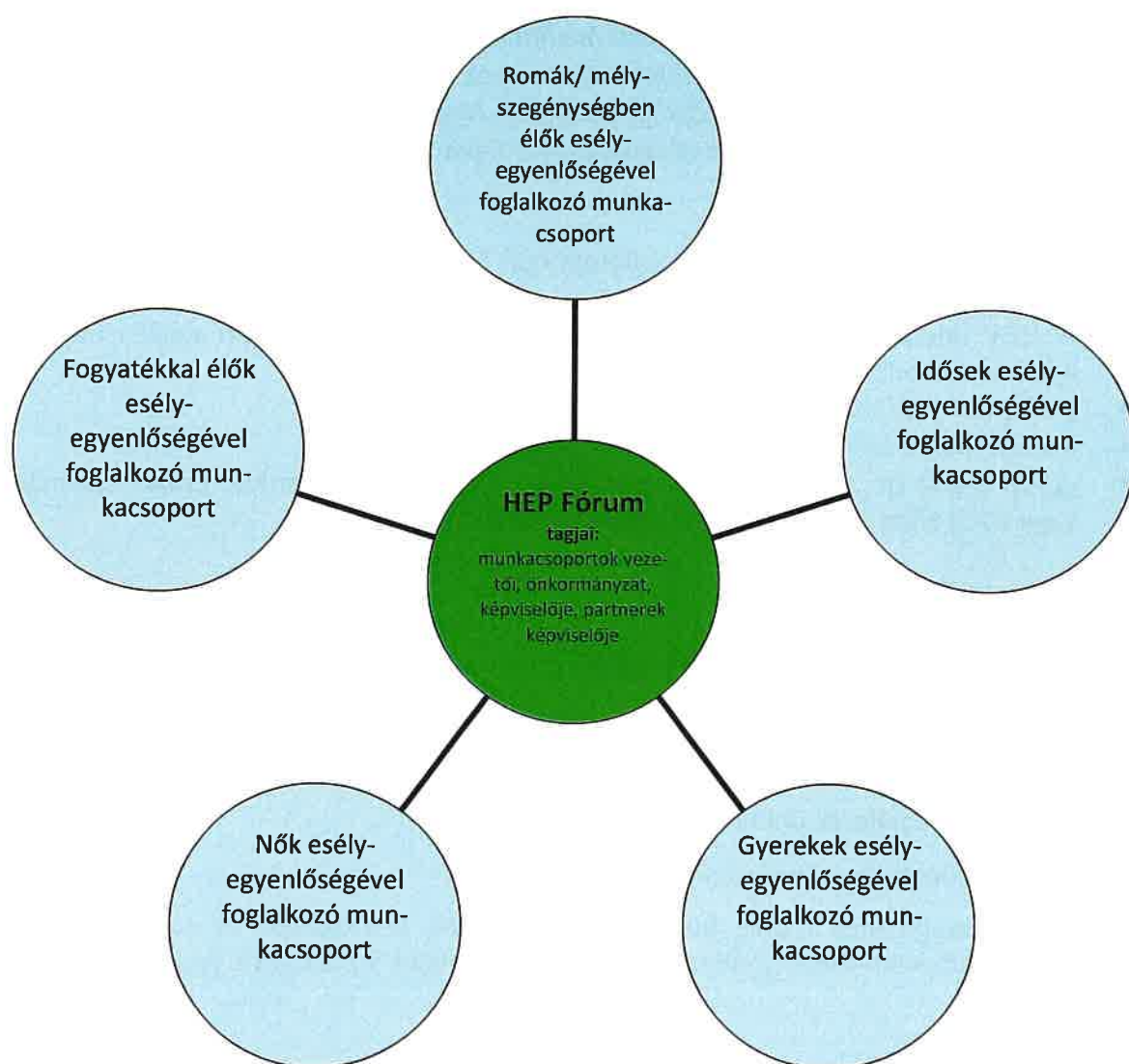
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Balatongyörök község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Balatongyörök község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 19/2023. (II. 16.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum Balatongyörök, 2023. 02. 16.

Aláírás

KIVONAT

Balatongyörök Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2023. február 16-án megtartott ülésének jegyzőkönyvéből

19/2023. (II. 16.) számú

képviselő-testületi határozat

Balatongyörök Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a **„Helyi Esélyegyenlőségi Program jóváhagyása”** tárgyú előterjesztést megtárgyalta és az alábbi határozatot hozza:

Balatongyörök Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Balatongyörök Község 2023-2028. évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját az előterjesztés melléklete szerint jóváhagyja.

A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a Helyi Esélyegyenlőségi Program aláírására. A képviselő-testület felkéri a jegyzőt, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Program helyben szokásos módon történő közzétételéről, illetve a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság részére történő megküldéséről gondoskodjon.

Határidő: 2023. február 28.

Felelős: Biró Róbert polgármester
dr. Tüske Róbertné jegyző

K.m.f

Biró Róbert sk.
polgármester

dr. Tüske Róbertné sk.
jegyző

A kiadmány hitelül:
Balatongyörök, 2023. 02.16.

Varga Viktória
aljegyző

